

ELEKTRONICKÝ PRŮVODCE INFORMACEMI Z EVROPSKÉ UNIE

Příručka pro knihovníky a informační pracovníky

Patrick OVERY
Jitka HRADILOVÁ

<http://knihovna.nkp.cz>

Elektronický průvodce informacemi z Evropské unie představuje českou verzi publikace „**European information: a guide to official sources**“, kterou v roce 2005 vydala Evropská informační asociace. Autorem je *Patrick Overy*, akademický konzultant a informační specialista Univerzity v Exeteru.

Aktualizovaná anglická verze publikace je v současné době připravována ke zveřejnění na webové stránce EIA pro členy Asociace. Česká verze této publikace v elektronické formě s příslušnými změnami, které přinesl od roku 2005 vývoj v Evropské unii, je nyní předkládána české odborné veřejnosti v překladu a s úpravami *Jitky Hradilové* jako pomůcka pro snadnější orientaci v množství informací, které Evropská unie produkuje.

Evropská informační asociace (EIA) <http://www.eia.org.uk/> má své počátky v 80. letech, v době dávno před zavedením internetu, kdy vznikla z iniciativy knihovníků Evropských dokumentačních středisek ve Spojeném království jako Asociace knihovníků Evropských dokumentačních středisek.

V roce 1990 byla tato Asociace otevřena všem zájemcům z řad odborníků a institucí z oblasti tzv. „evropských informací“ nejen v Evropě, ale i na celém světě, a pod vedením Iana Thomsona, významného informačního specialisty působícího na Univerzitě v Cardiffu, přeměněna v Evropskou informační asociaci.

V současné době, kdy již přestala být problémem dostupnost a vyhledávání informací z oblasti evropské integrace, existuje problém jiný, a to nezájem mezi občany o informace o Evropské unii, který brání rozumné a smysluplné diskusi o problémech Evropské unie.

EIA se proto snaží nejen poskytovat objektivní informace o Evropské unii, ale také odborně posuzovat její činnost, i když si nečiní nárok na jediný správný výklad těchto otázek.

Publikační činnost

V současné době vydává EIA tři řady informačních publikací :

Řada „*Starting point*“ je určena všem, kteří se začínají zajímat o určitou oblast politiky Evropské unie. Poskytuje základní informaci o relevantních informačních zdrojích – legislativě a základních dokumentech ve formátu pdf s odkazy na příslušné webové stránky.

Řada „*How to*“ je návodem, jak vyhledávat základní informační zdroje Evropské unie a jak se v nich orientovat.

Řada „*Profile*“ je věnována institucím Evropské unie, jejich charakteristice, poslání a činnosti s odkazy na jejich prezentaci na internetu.

Do konce roku 2008 vycházel v tištěné i elektronické formě zpravodaj „*Focus*“, který přinášel aktuální informace o dění v oblasti informační a komunikační politiky Evropské unie.

Konferenční a vzdělávací činnost

Vždy na jaře pořádá EIA výroční konferenci zaměřenou na určité aktuální téma. V roce 2004 se např. týkala výzev pro informační a komunikační politiku, které s sebou přineslo rozšíření Evropské unie o státy střední a východní Evropy. Pro rok 2009 bylo zvoleno téma „Rok změn“ (volby do nového Evropského parlamentu, nová Evropská komise, osud Lisabonské smlouvy).

Vzdělávání je poskytováno formou kurzů, jak pro zkušené informační specialisty (seznámení s nejnovějším vývojem a poznatky v oblasti informačních zdrojů – především elektronických), tak i pro začínající knihovníky a informační pracovníky (např. pro knihovníky veřejných knihoven).

Na objednávku poskytuje EIA kurzy na specifická témata podle potřeb dané instituce nebo regionu přímo na místě.

Členství v EIA

Členství je otevřeno všem jednotlivcům a institucím zabývajícím se problematikou informací z oblasti evropské integrace. Členové získávají bezplatně všechny publikace v elektronické verzi a slevu na publikace tištěné. Dále je jim poskytována sleva při účasti ve vzdělávacích kurzech a na výroční konferenci. Kromě toho získávají zdarma všechny výukové materiály zpřístupňované online a týdenní zpravodaj, který je určen pouze členům.

EIA má své sídlo ve Spojeném království. Více viz na <http://www.eia.org.uk/contact.php>

Překlad pořízený s laskavým souhlasem autora pro potřeby české odborné veřejnosti z řad knihovníků a informačních pracovníků, byl ve spolupráci s autorem aktualizován podle stavu k 31.12.2008, kdy vrcholil ratifikační proces nové tzv. Lisabonské smlouvy.

Český překlad vydává Národní knihovna v Praze ve svém elektronickém periodiku **KNIHOVNA plus** na adrese <http://knihovna.nkp.cz>.

Text je určen všem, kteří se zajímají o informace týkající se institucí Evropské unie a jejich činnosti i evropské integrace obecně, a to jak tištěné, tak i online. Pro knihovnické potřeby je u seriálů a periodik uváděno ISSN tam, kde je k dispozici. U publikací jsou uváděny všechny vydavatelské údaje i ISBN. Ne-li uvedeno jinak, je vydavatelem Úřad pro úřední tisky Evropských společenství v Lucemburku.

Citovány jsou oficiální dokumenty zveřejněné v Úředním věstníku Evropské unie, v edici dokumentů KOM a ve formě tiskových zpráv, které jsou převážně dostupné online v databázích popsanych v textu. Publikace starší, které nejsou dostupné on-line, se většinou nacházejí ve fondech Evropských dokumentačních středisek.

České názvy citovaných dokumentů a názvů rubrik webových stránek byly převzaty z oficiálních překladů EU uváděných na internetu.

První část byla publikována v periodiku *KNIHOVNA plus č. 1, 2009*. Obsahuje základní charakteristiku jednotlivých institucí a agentur Evropské unie a přehled jejich publikační produkce s přímými odkazy na příslušné zdroje online. Dále přináší stručnou historii formování policejní a justiční spolupráce a společné zahraniční a bezpečnostní politiky tak, jak se odráží v činnosti zúčastněných institucí a v dokumentech Evropské unie, dostupných většinou online.

Závěr první části je věnován smlouvám a dohodám uzavřeným mezi členskými státy Evropské unie navzájem i s třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi, s odkazy na prameny nebo s propojením online.

Druhá část, která vyjde v periodiku *KNIHOVNA plus č. 2, 2009*, mapuje legislativní proces a právní systém Evropské unie z hlediska vzniku a zveřejňování příslušných dokumentů. Podstatné místo v této části zaujímá přehled oficiálních publikací a dokumentů a dále přehled databází, webových stránek a portálů Evropské unie.